

నేను-నాది, ఈ చిత్తమే నేను-నాది అన్న భావనలు బలహీనపడుతూ పోతాయి, పరిణామంగా వీటిపట్ల ఉన్న రాగద్వేషాల ముడులు విడివడిపోతాయి. విపశ్యన సాధన చేస్తూ, ప్రతి క్షణమూ మార్పుచెందే సంవేదనల అనుభవైక జ్ఞానముతో... “ఏది అనిత్యమైనదో, ఏది ఆశాశ్వతమైనదో, ఏది ప్రతిక్షణం మార్పుచెందుతూ ఉంటుందో, దానిపట్ల ఏమని రాగం పుట్టించుకోవాలి, ఏమని ద్వేషం పుట్టించుకోవాలి?” అని స్వీరు అనుభవంతో ఆకళింపు చేసుకుంటాడు. కానీ తన పాత స్వభావానికి లోబడి అప్పుడప్పుడు ఏదైనా సుఖకర అనుభూతి కలిగితే దానిపట్ల ఆసక్తి కలిగించుకునే తప్పిదం చేస్తుంటాడు. కొద్దినేపటి తరువాత ఆ సుఖకర సంవేదన మార్పుచెందుతూ సమాప్తమైపోతే, దానిపట్ల కనుక లోతైన ఆసక్తి ఉంటే, లోతైన దుఃఖానికి లోనవుతాడు. ఎంత లోతైన ఆసక్తి ఉంటే, అంతే లోతైన దుఃఖం కలుగుతుంది. ఇది ప్రకృతి యొక్క తిరుగులేని సత్యం. ఈ సత్యాన్ని కూడా పదే పదే మార్పు చెందే సంవేదనల స్థాయిలో అనుభూతి చెందుతూ ఉంటే దాని పట్ల ఉన్న ఆసక్తి కూడా క్రమక్రమంగా క్లించిపోతుంది. ఇదే సత్యాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ అనుభూతి చెందుతూ అవగతం చేసుకుంటూ ఉంటే దానిపట్ల ఉన్న ఆసక్తి స్వతపోగా నశించిపోతుంది. అప్పుడు ఇక కొత్త రాగం, కొత్త ద్వేషాలు ఉదయించవు, ఇది వరకు ప్రోగుచేసుకున్న పాత రాగద్వేషాలు నశించిపోవటం మొదలవుతుంది.

“భీషం పురాణం నవ నథి సముద్రం”

అప్పుడు ఇక చివరిగా శరీరచిత్తాల అనిత్యస్త్రోత్తానికి ఆవలగల ఇంద్రియాతీతమైన, నిత్యమైన, నశ్వరం కానటువంటి, శాశ్వతమైన

నిర్వాణం సాక్షాత్కారమవుతుంది. అప్పుడు, ఈ ఇంద్రియ క్షేత్రమంతా అనిత్య ధర్మం కలదే, పరిణామం చెందుతూ ఉండే ధర్మం కలదే అని సాధకుడు స్పష్టంగా అర్థం చేసుకుంటూ పోతాడు. ఈ సత్యాన్ని అనుభాతిలోకి తెచ్చుకుంటూ “పార్వచెందని నిత్యమైన, ధృవమైన ‘నిర్వాణాన్ని (ముక్తి, మోక్షాన్ని)” సాక్షాత్కారం చేసుకోవటానికి సాధన చేయబడుతోంది. ఇదే విపశ్యన సాధన యొక్క అంతిమ లక్ష్మిం.

కాబట్టి భగవానుని బోధనలోని అనిత్య ధర్మం, ఈ అనిత్యత నుండి బయటపడటానికి ఉండన్నది సుస్పష్టం. దుఃఖ ధర్మం చేసుకోవటం, ఆ దుఃఖం నుండి విముక్తి పొందటానికి అన్నది స్పష్టమవుతుంది. శరీరచిత్తాల అనాత్మ భావాన్ని ధర్మం చేసుకోవటం ద్వారా దాని నుండి బయటపడి నిత్య, శాశ్వత, మార్పుచెందని, అపరిణామాన్ని సాక్షాత్కారం చేసుకోవటానికి. ఇదేదో “అనిత్యధర్మం” చేసుకోవటం ఏదో ఒక కర్కూండను ఘూర్చిచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేయటం కాదు. ఏదో ఒక విధివిధానాన్ని పూర్తిచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో అనిత్యతను ధర్మం చేసుకోవటం లేదు. ఏదీ ఉదయించని, ఏదీ నశించని, చావుపుట్టుకలు లేని, అమృతమైన, నిర్వాణ నిత్యాన్ని దర్శించుకోవటమే అనిత్య ధర్మం యొక్క లక్ష్మిం.

- తరువాయి భాగం వచ్చే సంవికలో

- పూజ్య గురుాజీ సత్యసారాయణ గోయంకా గారు రచించిన “ఆత్మ కథన్ 2” నుండి సంగ్రహించబడినది.

రెండు సంవత్సరాలకు చందా రూ 100/-
ప్రచురణ తేది: ప్రతినెల 30/31

విపశ్యన అంతర్జాతీయ ధ్యానకేంద్రం, నాగర్జున సాగర్ రోడ్, వనస్థలిపురం, హైదరాబాదు - 500 070.
ఫోన్: 24240290 (ధ్యానకేంద్రం) అఫీసు పనిచేయు వేళలు: ఉదయం 9గం॥ల నుండి సాయంత్రం 5 గం॥ల వరకు

Postal Reg. HSE/864/2019-2021 RNI Reg. No. APTEL/2006/17745

PRINTED MATTER

If Undelivered please return to :

VIPASSANA INTERNATIONAL MEDITATION CENTRE,
12/6KM, Nagarjuna Sagar Road, Sahebnagar, Vanasthalipuram,
HYDERABAD - 500 070.

Website : www.vri.dhamma.org

E-mail : info@khetta.dhamma.org